

Automatiserat beslutsfattande i kommunal förvaltning, legala förutsättningar

**Staffan Wikell
april 2018**

Den nya förvaltningslagen (2017:900)

- Den nya förvaltningslagen (NFL) (2017:900) gäller generellt i statlig och kommunal förvaltning, men den är även subsidiär i förhållande till avvikande bestämmelser i annan lagstiftning.
- I 28 § NFL stadgas att beslut kan fattas av en befattningshavare ensam eller av flera gemensamt eller automatiserat.
- Automatiserade beslut har funnits sedan ett antal år, främst i den statliga förvaltningen och med stöd av specialbestämmelser.
- I 31 § NFL finns också en bestämmelse om krav på dokumentation av skriftliga beslut.
- I 4 § NFL stadgas att om en annan lag eller förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från denna, tillämpas den bestämmelsen. Typiskt sett torde det bara vara avvikelser som klart framgår av den speciella lagen som kan gälla framför NFL.

Beslutsfattande enligt kommunallagen (2017:725)

- Den nya kommunallagen (KL) (2017:725) innehåller flera bestämmelser som avviker från NFL.
- Beslut i enskilda ärenden fattas, enligt KL:s regler, antingen av nämnden själv eller, efter delegation från nämnden, av ett kollektiv av förtroendevalda, en förtroendevald, eller en anställd. Möjligheter för nämnden att delegera beslutanderätt till en maskin eller ett datorprogram finns ej. (6 kap 37-39 §§ KL)
- När nämnden själv fattar beslut i ett ärende sker det alltid på ett sammanträde, där ledamöterna är fysiskt närvarande (6 kap 33§ KL). Per capsulam beslut är ej tillåtet. Enskilda ledamöter kan tillåtas delta i sammanträdet på distans.

Automatiserat individuellt beslutsfattande enligt dataskyddsförordningen

- Artikel 22, 1. i dataskyddsförordningen (GDPR) stadgar att den registrerade ska ha rätt att inte bli föremål för ett beslut som enbart grundar sig på automatiserad behandling , inbegripet profilering, vilket har rättsliga följder för honom/henne eller på liknande sätt i betydande grad påverkar honom eller henne.
- I artikel 22, 2. sägs att huvudregeln ska inte tillämpas om beslutet är tillåtet enligt medlemsstatens nationella rätt i vilken det fastställs lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter o friheter.
- Är 28 § NFL om att automatiserat beslutsfattande är generellt tillåtet i myndigheternas ärendehandläggning, ett sådant undantag som anges i artikel 22. 2.
- I förarbetena till 28 § har GDPR ö h t inte nämnts. Har det någon betydelse om lagtexten ändå medger ett undantag? Lämpliga skyddsåtgärder i NFL?